

Lublin
(Woj. Lubelskie)

**Kościół pw.
św. Mikołaja 'na Czwartku'**

Kościół pod wezwaniem św. Mikołaja w Lublinie

Rys historyczny

Wg tradycji historycznej na Wzgórzu Czwartkowskim znajdują się ślady pierwszego osadnictwa lubelskiego (wykopaliska archeologiczne prowadzone przez prof. Gardawskiego w 1967r potwierdziły istnienie tutaj osady już w VI/VII wieku). Tędy prowadził szlak handlowy od morza Czarnego do Bałtyku i z zachodu na wschód. Tutaj też, wkrótce po przyjęciu chrztu przez Mieszka I, w miejscu gontyny (świątyni) pogańskiej powstała pierwsza świątynia chrześcijańska.

Po przeniesieniu miasta ze względu na bezpieczeństwo na prawy brzeg Czechówki, kościół został poza murami miasta. W średniowieczu osada na Czwartku odgrywała rolę handlowego podgrodzia, a życie społeczne i kulturowe skupiało się wokół świątyni.

Przy kościele istniała szkoła parafialna utrzymywana przez mieszczan czwartkowskich, która z zapisu Sebastiana Jastkowskiego z Jastkowa, została wyposażona i rozbudowana w 1590r. Działyły liczne bractwa i cechy: bractwo muzykantów - mające za cel uświetnianie nabożeństw; bractwo św. Mikołaja - opiekujące się wdowami i sierotami oraz cechy: szewski, piekarski i kuśnierski. Tutaj w roku 1593 Paweł Konrad założył swoją drukarnię i księgarnię. W 1700r na Placu Wierzbickim staraniem Andrzeja Rutkova z Księżopola został zbudowany szpital.

Z powodu częstych napadów Rusinów, Jadrzyngów, Prusów, Tatarów kościół był kilkakrotnie rabowany i palony. Z pierwotnej świątyni pozostały do dziś pod obecnym kościołem jedynie fundamenty. Po odbudowaniu i wielokrotnej przebudowie w XVII/XVIII wieku zbudowany z cegły i kamienia kościół przybrał obecny wygląd.

Pierwsza historycznie wzmianka o kościele pochodzi z 1424r i informuje ona o istnieniu prebendy przy drewnianym kościele. Akta wizytacyjne z 1603r mówią już o mурowanej świątyni z drewnianym stropem pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny. W latach 1630-73 prebendarzem przy kościele był ks. Walenty Turobojski-Bończyk, który gruntownie odnowił i przebudował świątynię. 16.X.1644r bp krakowski Andrzej Trzebiecki dokonał ponownej konsekracji kościoła nadając tytuł św. Mikołaja.

3.IV.1669r erygowano parafię, a ks. Walenty Turobojski został mianowany pierwszym proboszczem (jego epitafium znajduje się na lewej ścianie prezbiterium. W tym okresie nawoa otrzymała sklepienie stiukowe w stylu renesansu lubelskiego i posadzkę terakotową (w zakrystii znajduje się do dziś posadzka z płytek terakotowych o rzadko spotykanym wyciskany ornament). W roku 1868 dokonana przez władze carskie kasata zakonów spowodowała przeniesienie siedziby parafii do kościoła poaugustiańskiego pod wezwaniem św. Agnieszki na Kalinowszczyźnie (świątynia na Czwartku pozostała filią). W latach 1873-74 dzięki staraniom parafian Mikołaja Hajko i Stanisława Barszczewskiego kościół odrestaurowano. W 1900r z przebudowy istniejącego przedsionka i zakrystii powstała boczna kaplica ku czci Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Od 1902r kościół św. Mikołaja prowadzi księgi metrykalne. 14 stycznia 1920r bp lubelski Marian Leon Fulman specjalnym dekretem na nowo erygował parafię pod wezwaniem św. Mikołaja.

Wyposażenie kościoła

Ołtarz główny nabyty został z kościoła pokapucyńskiego w 1874r. W centralnym miejscu umieszczono XVII-wieczną figurę św. Mikołaja Patrona, a w szczycie ołtarza obraz Matki Bożej Bolesnej. Dwa boczne ołtarze (1901) pochodzą z kościoła pomisjonarskiego (obecnie seminarysty), pierwszy poświęcony Trójcy Przenajświętszej (główny obraz pędzla Łukaszewicza, w szczycie - św. Józefa z Dzieciątkiem), drugi dedykowany św. Walentemu, z dwoma obrazami wymiennymi: Miłosierdzia Bożego i św. Maksymiliana Kolbego; w szczycie obraz św. Małgorzaty Alacoque. Pod tym ołtarzem znajduje się krypta ku czci świętego Walentego. Kościół posiada jego mały relikwiarz. Boczna kaplica Matki Bożej Nieustającej Pomocy powstała w 1900r, ołtarz w stylu rokokowym z kościoła poddominikańskiego z obrazem M.B. Nieustającej Pomocy (sprowadzony z Rzymu); u góry obraz św. Dominika. Ambona i chrzcielnica wykonane z kutego żelaza, ażurowa balustrada przed prezbiterium oraz krata w przesłonku świątyni wykonane w fabryce Gostyńskich w Warszawie są darem pracowników fabryki Hessa.

Odnowienie wnętrza kościoła w 1993r zostało poprzedzone grantowymi badaniami sondażowymi i twardymi malarskimi (mgr W.Koziejowski) zleconymi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Po dotarciu do pierwotnej warstwy malarskiej, kościół odzyskał właściwą sobie kolorystykę. Pod prezbiterium i zakrystią znajdują się krypty, w których złożone są trumny ze szczątkami fundatorów.

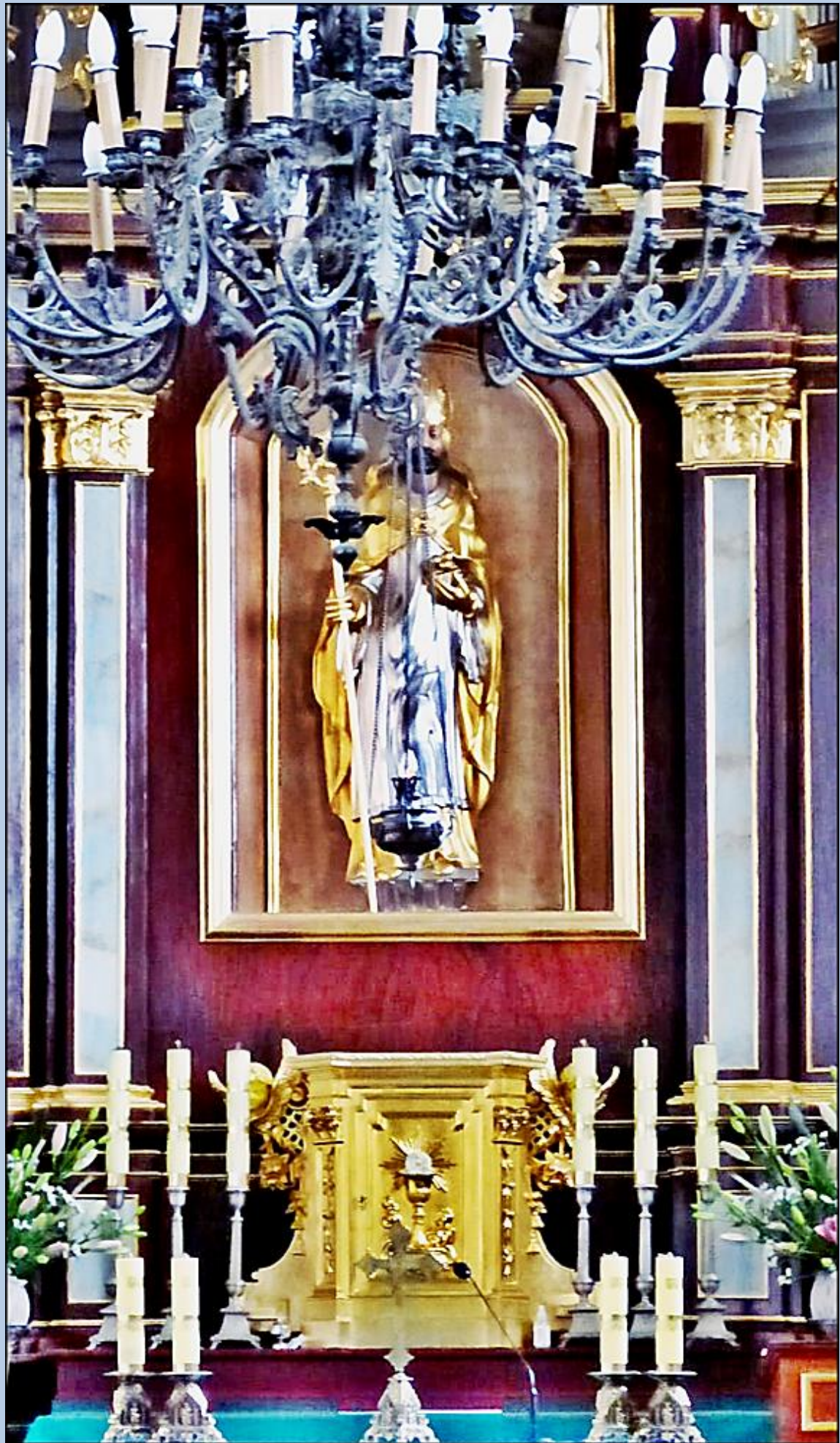
Otoczenie kościoła

Kościół jest położony w najwyższym punkcie Wzgórza Czwartkowskiego (192 m n.p.m.). Przy kościele od strony południowej usytuowana jest dzwonnica w kształcie łuku, z dwoma dzwonnami z 1953r (wcześniejsze w 1915r zrabowali Moskale, następnie w 1941r wywieźli Niemcy). Obok dzwonnicy znajduje się kapliczka Pana Jezusa Miłosiernego, która pierwotnie znajdowała się na zbiegu ulicy Lubartowskiej i Biernackiego, usunięta stamtąd przez władze PRL w 1954r. Od strony północnej na cmentarzu przykościelnym w 50-lecie ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu NMP, to jest w roku 1904, ustawiono figurkę Matki Bożej Niepokalanej. Obok niej stoi krzyż misyjny. Kościół otoczony jest bogatym drzewostanem, z dużym kasztanowcem zaliczonym do pomników przyrody. Ze Wzgórza Czwartkowskiego rozciąga się przepiękny widok na panoramę Lublina, zwłaszcza Stare Miasto (miejsce pleneru dla malarzy, fotografów). W tło panoramy wpisane są wieże i szczyty kościołów (patrząc od wschodu): Matki Bożej Wspomożenia Wiernych (księża Salezjanie), św. Agnieszki, Matki Bożej Królowej Polski, św. Wojciecha, św. Michała Archanioła, Bazyliki Ojców Dominikanów, Archikatedry św. Jana, św. Pawła, Ducha Świętego, Powiżytkowski, św. Józefa, św. Eliasza. U podnóża Góry znajduje się cerkiew prawosławna pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego poświęcona w 1633r przez prawosławnego metropolitę kijowskiego Mohyle. W latach 1634-1875 (z przerwami) służyła ona unitom. Na przeciwległym wierzchołku w kierunku południowym wznosi się Zamek Lubelski sięgający swoją historią roku 1025, z gotycką kaplicą Trójcy Świętej ozdobioną bizantyjskimi freskami. Od strony północnej położony jest gmach „Biskupiaka” wybudowany przez diecezję w latach 1925-34, aktualnie mieści się tutaj XXI katolickie LO im. św. Stanisława Kostki. Obok, na posesji parafialnej, został zbudowany dom zakonny siostr św. Józefa z Cluny, trudniących się pracą wychowawczą i dobroczynną.

ŚW. MIKOŁAJ
• BISKUP CUDOTWÓRCA
POŚWIĘCONO W CZAS 350-TEJ ROCZNICY
ERYGOWANIA PARAFII NA CZWARTKU
FUNDACJA WILLA POLONIA
ANNO DOMINI 2019

NAZARETANKI
Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu
PROWADZĄCIE NAJŚWIĘTSZĄ RODZINĘ JERUSAŁIMSKĄ

POWOLANIE PRZEWIĘKNI W CHRYSTMALU NAZARETANKI

DROGA
DO STALEGO I NAWYKALNEGO NAJADWANIOWA CHRYSTUSA

WSPOLNOTA
KTOŚCI DOJĄCI OPAKOWANIEM W NAJŚWIĘTSZĄ RODZINĘ
TYJ, JEJ DUCHEM

MISJA
KTOJĄ CIEM JEST SZKOLENIE KOLEKTYWNEJ RODZINY NAJŚWIĘTSZEJ
MĘDROŚCI I WISZĄC

Organizacyjny:
- Wydział duszpasterstwa
- Wydział katechetyczny
- Wydział liturgiczny
- Wydział społeczny
- Wydział wychowawczy
- Wydział zdrowotny
- Wydział artystyczny
- Wydział sportowy
- Wydział turystyczny
- Wydział rekreacyjny
- Wydział kulturalny
- Wydział naukowy
- Wydział badawczy
- Wydział wydawniczy
- Wydział promocyjny
- Wydział informacyjny
- Wydział kontaktowy
- Wydział współpracowniczy
- Wydział doradczy
- Wydział opiniotwórczy
- Wydział inicjatywny
- Wydział kreatywny
- Wydział innowacyjny
- Wydział przedsiębiorczy
- Wydział zaradczy
- Wydział nadzorczy
- Wydział kontrolny
- Wydział oceniający
- Wydział motywacyjny
- Wydział inspiracyjny
- Wydział motywujący
- Wydział zachęcający
- Wydział wspierający
- Wydział pomagający
- Wydział służący
- Wydział poświęcający
- Wydział oddający się
- Wydział poświęcający się
- Wydział poświęcający się
- Wydział poświęcający się

Kontakt:
- Nazaretanki
- ul. ...
- ...
- ...

ZGROMADZENIE
SIÓSTR
KANONICZEK
DUCHA ŚWIĘTEGO
DE SAXIA

nie bójcie się powiedzieć Mu
„TAK”
z całym entuzjazmem serca,
odpowiedź Mu wielkodusznie.
PÓJŚĆ ZA NIM!

BEAT ZAKONU
Przebiegający od 12 wieków
wspomniany Trójca Święta i Maryja Dziewica
i kanonicek duchu Świętego
w postaci publicznej.

WWW.KANONICZKI.PL

ZGROMADZENIE SIÓSTR KANONICZEK DUCHA ŚWIĘTEGO DE SAXIA

Dom Generalny:
ul. Szarynia 15
31-024 Kraków

Rozmowa pominięta?
Skontaktuj się:
1. W Krakowie 33
1424000001 807 45 891

**UROCZYŚCIOŚCI KU CZCI
MATKI BOŻEJ KĘBELSKIEJ**
WĄWOLNICA 2-3 września 2023 roku

25.08 – 2.09.2023 r. Nowenna do MB Kębelskiej po Mszy św. o godz. 7.00

SOBOTA – 2 WRZEŚNIA

6.30 Godzinki o NMP
7.00 Msza św. w Kaplicy Matki Bożej
12.00 Msza św. w Bazylice – celebruje ks. bp Józef Wróbel
16.00 Nabożeństwo Różańcowe
17.00 Msza św. na Placu Różańcowym – celebruje ks. bp Adam Bab
19.30 „Wąwolnica Młodych”
21.00 Apel Jasnogórski i procesja światła do Kębły
22.00 Msza św. w Kębłę – celebruje ks. bp Adam Bab
24.00 Msza św. w Bazylice – celebrują księża rodziny

Czuwanie modlitewne:
1.30 – Legion Maryji
2.30 – Kolo Przyjaciół Radości Maryji
3.30 – Kółka Różańcowe

NIEDZIELA – 3 WRZEŚNIA

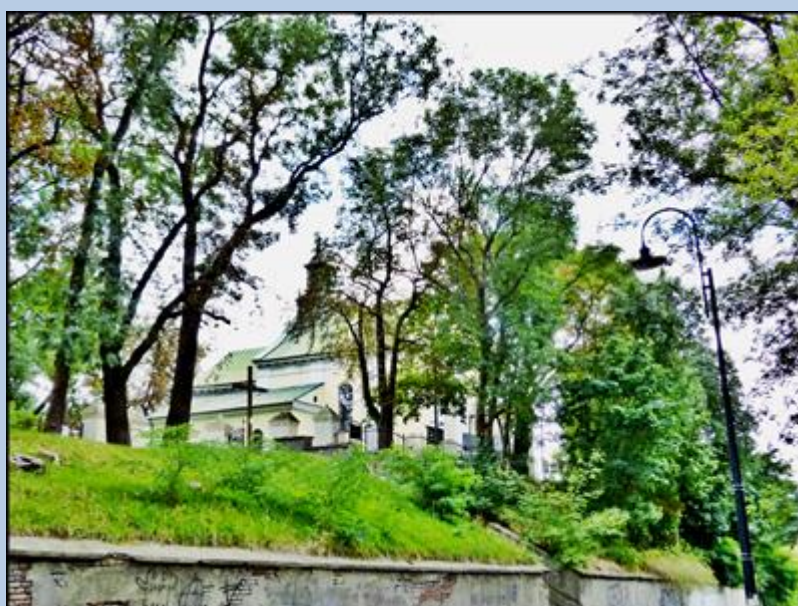
6.30 Godzinki o NMP w Bazylice
7.00 Msza św. w Bazylice
9.00 Uroczyste wyprowadzenie Figury MB na Plac Różańcowy
9.30 Msza św. – celebruje ks. bp Mieczysław Cicho
12.00 **SUMA PONTYFIKALNA**
Celebruje:
ks. bp Stanisław Dowłaszewicz – bp z Santa Cruz – Bolivia
ks. abp Stanisław Budzik – Metropolita Lubelski
ks. bp Mieczysław Cicho
ks. bp Józef Wróbel
ks. bp Adam Bab

14.00 Odprowadzenie cudownej Figury MB do kaplicy
16.30 Różaniec dziękczynny
17.00 Msza św. – celebruje ks. kan. Józef Brzozowski

Zapraszamy

Ś. T. P.
KS. MICHAŁ SŁOWIKOWSKI
1898 – 1991
PROTONOTARIUSZ APOSTOLSKI,
PRAŁAT KAPITUŁY LUBELSKIEJ,
DYREKTOR GIM. I LIC. BISKUPIEGO
KAPELAN A.K.
PROBOSZCZ PAR. ŚW. MIKOŁAJA.
SŁUŻYŁ BOGU, KOŚCIOŁOWI I OJCZYZNIE
*Duchowienstwo, Parafianie
Uczniowie, Przyjaciele*

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)